

صداوسیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

رصد توصیه‌های مقام معظم رهبری در سال

"رونق تولید"

(12)

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وبسایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: وفانی نژاد

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
2.....	■ مقدمه
4.....	الف: مسؤلان
4.....	1- تولید مبتنی بر دانش و فناوری
4.....	2- مدیریت واردات و صادرات
6.....	3- رقابت پذیری در تولید و تولید کالاهای صادرات محور
7.....	4- رفع موانع تولید
8.....	5- تقویت بنگاه های کوچک و متوسط
9.....	6- رفع موانع تولید
11.....	7- رفع موانع قاچاق

اقتصاد ایران از دوره های گذشته با تلاطم های فراوانی مواجهه بوده که در برخی از مقاطع تاریخی، با موفقیت از آن عبور کرده و در برخی دیگر، شکست هایی را تجربه کرده است. تجربه اقتصاد ملی در دوره تشدید تحریم ها و آشکار شدن برخی از عملکردهای نامطلوب اقتصادی موجب شد تا مقام معظم رهبری در یک آینده نگری و ژرف اندیشی مقاوم سازی اقتصاد ملی را در چارچوب «اقتصاد مقاومتی» مسیر تداوم آینده اقتصاد کشور اعلام نمایند. بنابراین لازمه اجرایی شدن اهداف اقتصاد مقاومتی مدنظر مقام معظم رهبری که طی چند سال اخیر در مراسم ها و مناسبات مختلف و در سخنانی مبسوط بدان تاکید فراوان داشته اند استفاده از تمام ظرفیت های موجود به منظور ارتقاء و رونق تولید ملی و افزایش بهره وری در بخش های مختلف تولیدی کشور است.

بر همین اساس نام گذاری سال 1398 به عنوان "رونق تولید" را می توان عصاره نام گذاری سال های اخیر (سالهای 1395، 1396 و 1397) دانست. چرا که "رونق تولید" به عنوان پایه و اساس پیشرفت و توسعه اقتصاد کشور برای مقابله با تهدید و تحریم دشمنان، همواره در بیانات مقام معظم رهبری برجسته بوده است.

تاکیدات اقتصادی مقام معظم رهبری بر "حمایت از تولید" در سال های اخیر و به طور اخص "رونق تولید" در سال 98 با توجه به تشدید تحریم های آمریکا و هدف قرار دادن اقتصاد و معیشت مردم، اهمیت بیشتری پیدا کرده است تا جائیکه می توان به استناد به بیانات ایشان در سالگرد چهلمین سال پیروزی انقلاب (اعلام گام دوم انقلاب) و سخنرانی نوروزی معظم له و سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی؛ پایداری و توسعه اقتصاد کشور را در دو کلمه خلاصه کرد؛ "رونق تولید".

براساس فرمایش مقام معظم رهبری شعار امسال برای حل مشکلات کشور، مخاطب گسترده تری را در برمی گیرد؛ که هم مسئولین و هم مردم می باشند. در تایید و اهمیت این موضوع نیز، معظم له در سال 1398 می فرمایند:

"... اگر تولید شد، آن وقت در بخشهای مختلفی تحول ایجاد خواهد شد؛ اگر رونق تولید وجود داشته باشد، هم تأثیر میگذارد در اشتغال، هم تأثیر میگذارد در کم کردن تورم، هم حتی تأثیر میگذارد در وضع توازن بودجه، هم تأثیر میگذارد در بالا رفتن ارزش پول ملی... ببینید این باید انجام بگیرد و در برنامه قرار بگیرد؛ هم در برنامه ی دولت، هم در برنامه ی مجلس، هم در برنامه ی آحاد مردمی که توانایی ورود در وادی تولید را دارند..."

از این رو، برای آنکه نظام اسلامی بتواند با نقشه های دشمن هوشمندانه برخورد کند، می‌بایست گره های اصلی مشکلات اقتصادی کشور را شناسایی کرده و اقدام به برطرف کردن آنها نماید؛ به اذعان بسیاری از کارشناسان گره های اصلی اقتصادی کشور، «رکود تولید»، «بیکاری» و «نقدینگی» است و راهکار باز کردن این گره‌ها نیز در تقویت و حمایت همه جانبه از تولید ملی نهفته است. لذا می‌توان با شناخت گره‌ها و استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های داخلی به جای استفاده از منابع بیشتر و با بهره‌گیری از همان منابع موجود، با رونق بیشتر تولید به افزایش تولید ملی و توان رقابت‌پذیری و افزایش صادرات غیر نفتی و ایجاد اشتغال دست یافت که در نهایت افزایش قدرت مقاومت اقتصادی کشور سبب رشد پایدار اقتصادی و بهبود معیشت مردم و تقویت فرهنگ و الگوی مصرف در حمایت از کالای ایرانی خواهد شد.

چگونگی و الزامات راهکارهای رونق تولید بدرستی در بیانات حضرت آیت الله خامنه‌ای در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی در سال 98 تبیین و مشخص شده است و بر همین اساس، گروه اقتصادی اداره پژوهش‌های خبری معاونت سیاسی، در راستای رسالت رسانه‌ای خود تلاش دارد با رصد اقدامات مسئولان و راهکارهای کارشناسان و به استناد فرمایشات مقام معظم رهبری، در خصوص حمایت از رونق و تولید کالاهای ایرانی، در قالب گزارش‌های هفتگی در هشت محور که در دو سال اخیر

(1397-1398) استخراج شده است، مخاطبان را در جریان فعالیت‌ها و نیازهای تحقق شعار سال قرار دهد:

1- تولید مبتنی بر دانش و فناوری

2- مدیریت واردات

3- رقابت‌پذیری در تولید و تولید کالاهای صادرات محور

4- سرمایه‌گذاری در تولید

5- تقویت بنگاه‌های کوچک و متوسط

6- رفع موانع و بهبود کیفیت تولید

7- مبارزه با قاچاق

8- شکل‌گیری فرهنگ جهادی تولید

1- تولید مبتنی بر دانش و فناوری

در سال ۱۳۹۸ پروژه اصلی در معاونت آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صمت، تدوین شده است که نخستین پروژه آن طرح تاپ (توانمندسازی تولید و توسعه اشتغال پایدار) است که ارتباط دهنده صنعت و دانشگاه بوده و قرار است با مشارکت بنگاه های اقتصادی کشور و همچنین نخبگان دانشگاهی، نیازهای بنگاه های صنعتی، تجاری و معدنی کشور را پاسخ دهند. روزنامه عصر اقتصاد ۹۸/۴/۱۶ - برات قبادیان ، معاون آموزش، پژوهش و فناوری وزارت صمت

2- مدیریت واردات و صادرات

اکنون سامانه رتبه بندی و اعتبارسنجی بازرگانان کشور در حال فعالیت است و همه بازرگانان کشور در این سامانه تحت سنجش اعتبار و رتبه بندی قرار گرفته اند. و هریک از بازرگانان بر اساس سوابق و سایر شاخص های تعیین شده، امتیاز لازم را تا سقف ۱۰۰۰ امتیاز کسب کرده اند در حال حاضر واردات کالا به کشور به خصوص برای تخصیص ارز و مسائل مربوط به آن، بر اساس این رتبه بندی صورت گرفته انجام می شود. تسنیم ۹۸/۴/۱۵ - بهنام امیری ، معاون مرکز توسعه تجارت الکترونیکی وزارت صمت، معدن و تجارت

واردات کالا از گمرکات رسمی و از محل اظهارنامه های صادراتی بازارچه های مرزی با رعایت قوانین و مقررات مربوطه بلامانع است. با توجه به این که رعایت کلیه ضوابط و قوانین حاکم بر صادرات جهت صدور کالا از بازارچه های مرزی الزامی بوده و برای آن کوتاژ صادراتی ارائه می گردد، چنانچه اطلاعات صادرات مورد تایید گمرک قرار گرفته و برای رفع تعهد صادر کننده به بانک مرکزی منعکس شود، لذا ممانعتی برای انجام این موضوع وجود ندارد. لازم به ذکر است موضوع جهت کارسازی در سامانه جامع تجارت به بانک مرکزی و واحد مربوطه منعکس خواهد شد. فارس ۹۸/۴/۱۷-سید مهدی نیازی مدیرکل دفتر مقررات صادرات و واردات سازمان توسعه تجارت

واردات در ۳ ماهه امسال ۱۰.۲ میلیارد دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۸.۷ درصد کاهش داشته است. کاهش واردات بیشتر مربوط به اقلام غیر ضروری و اقلام مصرفی بود اما در اقلام مورد نیاز و ضروری این محدودیت کمتر بود. براساس برنامه ششم سالانه باید ۲۱.۷ درصد صادرات کشور افزایش یابد اما این برنامه برای شرایط عادی تدوین شده است اما در شرایط تحریم گاهی مقاومت در برابر افت هم موفقیت است. فارس ۹۸/۴/۱۷ - محمدرضا مودودی، سرپرست سازمان توسعه تجارت ایران

میزان صادرات برای بازرگانان بر مبنای رتبه اعتباری آنها مشخص می‌شود و این یعنی اجرای تعهدات ارزی و بازگشت ارز صادراتی آنها در مجوز صادرات بازرگانان تاثیرگذار خواهد بود. بر اساس یکی از بندهای دستور العمل مدیریت صادرات، در صادرات کالاهایی که امکان سوءاستفاده از برخی خلاءهای قانونی وجود دارد و در تولید آن کالاها، از کالاهای وارد شده با ارز ۴۲۰۰ تومانی استفاده شده باشد، رتبه اعتباری صادرکنندگان مبنای عمل قرار می‌گیرد. تسنیم ۹۸/۴/۱۹ - علی رهبری، مدیر مرکز توسعه تجارت الکترونیکی وزارت صنعت، معدن و تجارت

میزان صادرات برای بازرگانان بر مبنای رتبه اعتباری آنها مشخص می‌شود و این یعنی اجرای تعهدات ارزی و بازگشت ارز صادراتی آنها در مجوز صادرات بازرگانان تاثیرگذار خواهد بود. بر اساس یکی از بندهای دستور العمل مدیریت صادرات، در صادرات کالاهایی که امکان سوءاستفاده از برخی خلاءهای قانونی وجود دارد و در تولید آن کالاها، از کالاهای وارد شده با ارز ۴۲۰۰ تومانی استفاده شده باشد، رتبه اعتباری صادرکنندگان مبنای عمل قرار می‌گیرد. تسنیم ۹۸/۴/۱۹ - علی رهبری، مدیر مرکز توسعه تجارت الکترونیکی وزارت صنعت، معدن و تجارت

3- رقابت پذیری در تولید و تولید کالاهای صادرات محور

بنا بر برنامه ریزی صورت گرفته در سال ۹۸، ۲۷ طرح های معدنی به ارزش ۳/۹ میلیارد دلار افتتاح خواهد شد و در سال ۹۹، ۱۹ طرح به ارزش ۲/۵ میلیارد دلار و در سال ۱۴۰۰، ۴۷ طرح به ارزش ۶/۸ میلیارد دلار به بهره برداری خواهد رسید. طرح هایی که امسال افتتاح خواهد شد در زنجیره فلزات اساسی مانند فولاد، آلومینیوم و مس است که برخی از آنها مانند آلومینیوم جنوب و آلومینیوم جاجرم برای اولین بار به مدار تولید وارد خواهد شد. مهمترین ویژگی این طرح ها که جزو اهداف استراتژیک و نقشه راهبردی ایمیدرو است، کاهش خام فروشی و ایجاد ارزش افزوده در فلزات اساسی است. ایلنا ۹۸/۴/۱۶ - امیر خرمی شاد، معاون برنامه ریزی و توانمندسازی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، ایمیدرو

به منظور ارتقای توان رقابت پذیری تولیدات داخلی، توسط حوزه پوشاک و نساجی وزارت صمت، همواره در راستای توسعه روند فعالیت تولید و تجارت صنایع نساجی و پوشاک اقدامات متعددی انجام شده است که از آن جمله می توان به تهیه و ابلاغ برنامه های تثبیت تولید و تکمیل ظرفیت های خالی زنجیره پوشاک و کفش (تامین سرمایه در گردش) و همچنین برنامه توسعه تولید و تجارت نساجی و پوشاک در سال رونق تولید مبتنی بر الزامات و منابع مورد نیاز برای دستیابی به اهداف مدنظر اشاره کرد. روزنامه دنیای اقتصاد ۹۸/۴/۱۶ - افسانه محرابی، مدیرکل دفتر پوشاک و نساجی وزارت صمت

4- رفع موانع تولید

برای اتمام بیش از ۸۰ هزار طرح نیمه تمام ۴۳ هزار میلیارد تومان اختصاص یافته است. هنر ما این است که بتوانیم در شرایط حساس کنونی با تدبیر و صرفه جویی هزینه ها طرح های نیمه تمام که قابلیت اتمام دارند را به سرانجام برسانیم. روزنامه ابرار اقتصادی ۹۸/۴/۱۵ - نوبخت، رییس سازمان برنامه و بودجه

طرح جدید بانک مرکزی برای تأمین مالی واحدهای تولیدی که بر اساس این طرح با کمترین نیاز به انبساط اعتباری و اثر تورمی، نیاز زنجیره تولید صنعت به سرمایه در گردش پاسخ داده می شود. این طرح پس از نظرخواهی از متخصصین پولی و بانکی جمع بندی و در کنار تلاش های جاری بانک های کشور برای تأمین مالی تولید، در جهت جلوگیری از رکود و اعاده رونق تولید به کار گرفته می شود. تسنیم ۹۸/۴/۱۵ - عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی

صندوق نوآوری و شکوفایی در تفاهم نامه ای با وزارت کار متعهد شد تا خط اعتباری سرمایه گذاری را از طریق صندوق پژوهش و فناوری دانشگاه تهران به تعاونی ها تخصیص دهد. تفاوت این روش تأمین مالی با تسهیلات این است که در مدل تأمین مالی به روش خط اعتباری خطر پذیر، استفاده کننده از این خط اعتباری سهام دار می شود و مدیریت سهام نیز بر عهده همان شرکت خواهد بود. روزنامه عصر اقتصاد ۹۸/۴/۱۸ - مهدی حسین نژاد، مدیرعامل صندوق ضمانت سرمایه گذاری تعاون

اگر در صادرات به شرکت‌های دانش‌بنیان و شرکت‌های کوچک و متوسط توجه لازم داشته باشیم آنها هم می‌توانند به کشور کمک کنند. در حوزه شرکت‌های دانش‌بنیان سازوکاری را در بانک توسعه صادرات پیش‌بینی کرده‌ایم و کمیته خاصی برای این شرکت‌ها در نظر گرفته‌ایم و برخی شعب ما مأموریت ویژه دارند که برای این شرکت‌های دانش‌بنیان تأمین مالی کنند. امسال تسهیلات را افزایش می‌دهیم خصوصاً در بخش ریالی زیرا شرکت‌ها از تسهیلات ریالی بیشتر استقبال می‌کنند چون به دلیل افزایش نرخ ارز تقاضای ریالی افزایش یافته است. فارس ۹۸/۴/۱۸ - علی صالح‌آبادی، مدیرعامل بانک توسعه صادرات ایران

امروز 300 هزار هکتار از زمین‌های کشاورزی که طبق سند ملی ارگانیک برنامه‌ریزی شده بود رصد و پایش می‌شود که ۴۰ هزار هکتار از این هم کاملاً ارگانیک بودن آن احصاء شده است. توانسته‌ایم برای ۳۵ محصول کشاورزی از جمله پسته، انار، زعفران، خرما، برنج، عناب، زیتون، زرشک، کشمش، عسل و گیاهان دارویی گواهی بین‌المللی ارگانیک از جمله گواهی ارگانیک اتحادیه اروپا در ۳۵ محصول کشاورزی کسب کنیم. تجارت بین‌المللی این محصولات ۸۰ میلیون دلار است رتبه ایران در تولید این محصول ۸۵ ام جهان است. فارس ۹۸/۴/۱۹ - محمد شریفی مقدم، مجری طرح برنامه ترویج و توسعه کشاورزی پایدار

5- تقویت بنگاه‌های کوچک و متوسط

در راستای تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط و با توجه به نامگذاری امسال به نام "رونق تولید" از سوی مقام معظم رهبری -مدظله العالی و پیرو ابلاغ دستورالعمل تأمین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط در سه سال گذشته و اتخاذ رویکرد مساعدت مقرراتی، زمینه مناسب تری به منظور تأمین مالی واحدهای یاد شده فراهم شد عملکرد مزبور نشان از همراهی و اهتمام نظام بانکی در اجرای تاکیدات معظم له و سیاست‌های دولت برای حمایت هرچه بیشتر از واحدهای تولیدی کوچک و متوسط دارد تا به این ترتیب امکان هدایت بهینه و صحیح منابع مالی موجود در راستای بهبود وضعیت اشتغال و رشد اقتصادی در کشور فراهم شود. روزنامه ابرار اقتصادی ۹۸/۴/۱۷ - روابط عمومی بانک مرکزی

6- رفع موانع تولید

در ستاد تسهیل و رفع موانع تولید مصوب شد اقساط بدهی مالیاتی واحدها از ۳۶ ماه به ۶۰ ماه تبدیل شود در موضوع تامین ارز مورد نیاز واحدها، اینکه صرافیها درخواست مبالغ بیشتری برای تامین ارز از شرکتها میکنند، هیچ پشتوانه قانونی و مقرراتی ندارد و این مشکل به بانک مرکزی منعکس خواهد شد هر روش و شیوه پیشنهادی صنعتگران و بخش خصوصی که به تسهیل در انجام کار و رونق تولید کمک کند را با آغوش باز پذیرا هستیم . روزنامه جهان صنعت 98/04/15 - مقیمی ، معاون امور صنایع وزارت صمت

ما به منظور ارائه تسهیلات مناسب تر به شرکت های دانش بنیان نسبت به فعال سازی صندوق های پژوهش و فناوری اقدام کرده ایم. زمان صدور ضمانت نامه برای شرکت های دانش بنیان کاهش یافت در گذشته برای صدور ضمانت نامه ۶۰ روز زمان نیاز داشت، ولی در بازمهندسی که در اعطای تسهیلات صورت گرفت، این زمان به یک روز کاهش یافت. اعطای گواهی نامه برای ارزیابی طرح ها به مدت ۲ و نیم سال امری عادی نیست، در صورتی که شرکت های دانش بنیان همزمان با طراحی محصولات خود مستند را آماده داشته باشند، در زمان مقتضی اقدام به ارزیابی طرح های آنها خواهد شد. ایسنا 98/04/18 - سیاوش ملکی فر ، معاون توسعه فناوری صندوق نوآوری و شکوفایی

بزرگترین مشکل کارگاه های کوچک و روستاییان، بازاریابی و فروش است که یک گروه از بنیاد تعاون بسیج با جمع آوری و دریافت بانک اطلاعاتی از سازمان بسیج سازندگی توانست به کار آفرینان در بازاریابی و فروش کمک کند. شرکت یاس که متعلق به بنیاد تعاون بسیج است، اقدامات نوآورانه ای را برای عرضه و تولید محصولات ارگانیک به کار گرفته که باعث خوشحالی و بالا بردن انگیزه تولیدکنندگان روستایی شده است. شرکت یاس برندی به نام ایتوک ۷۷ (itook77.com) دارد. تحت عنوان این برند محصولات اقتصاد مقاومتی تهیه، تولید و بسته بندی می شود که این کار از نظر ایده و طرح در نوع خود بی نظیر است . فارس 98/04/19 - میرمهیار میرصالح پور، قائم مقام شرکت یاس

وزارت صنعت، معدن و تجارت از ابتدای سال حداقل دو هزار واحد صنعتی را در کشور هدف گذاری کرده است و تاکنون ۱۲۲ واحد به سمت فعال سازی حرکت کرده و این واحدها حدود ۱۹ هزار نفر اشتغال جدید ایجاد کرده اند. وزارت صنعت، معدن و تجارت برای تحقق رونق تولید دارای هفت سرفصل است؛ اما مهم ترین آن در حوزه تولید، مربوط به ساخت داخل است و پروژه هایی برای ساخت داخل در رشته های مختلف مثل صنعت خودرو، لوازم خانگی، نساجی و پوشاک تعریف شده است. یعنی در مجموعه صنعت، محوری ترین برنامه، بسته ای از پروژه هایی است که می تواند کشور را از واردات محصولات نهایی، مواد واسطه و مواد اولیه که برای حوزه تولید استفاده می شود، بی نیاز کند. روزنامه دنیای اقتصاد 98/04/19 -
فرشاد مقیمی ، معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت

ارز حاصل از صادرات باید پشتیبان تجارت کشور باشد. روند بازگشت ارز خوب است به نحوی که تاکنون بیش از پنج میلیارد دلار ارز حاصل از صادرات غیر نفتی توسط صادر کنندگان در نیما و به روش واردات در مقابل صادرات طی چهارماهه سال جاری تامین شده است. روزنامه عصر اقتصاد 98/04/19 -
غلامرضا پناهی ، معاون ارزی بانک مرکزی

7- رفع موانع قاچاق

طرح مبارزه با قاچاقچیان پوشاک علاوه بر تهران به طور همزمان در ۸ استان اجرا شده است، قاچاق پوشاک به ۱۰۰ میلیون دلار کاهش یافته است. با اقدامات صورت گرفته شاهد کاهش قاچاق روزانه پنج میلیون لیتر سوخت از کشور هستیم. روزنامه عصر اقتصاد ۹۸/۴/۱۵ - حمیدرضا دهقان نیا، سخنگوی ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز

به منظور مبارزه با قاچاق کالا و ارز، آیین‌نامه اجرایی، برای شناسنامه دار شدن کالاها، دستورالعمل اجرایی اخذ و نصب شناسه کالا، گروه کالایی منسوجات و پوشاک در کشور در حال انجام است و به همین منظور دوره‌های آموزشی متعددی برای اطلاع‌رسانی به تکالیف قانون ذی‌نفعان و مشمولان گروه کالایی منسوجات و پوشاک در سراسر کشور انجام گرفته است. روزنامه دنیای اقتصاد ۹۸/۴/۱۶ - افسانه محرابی، مدیرکل دفتر پوشاک و نساجی وزارت صمت

۵ هزار پرونده در رابطه با قاچاق پوشاک در سراسر کشور تشکیل شده و ارزش این پرونده‌ها ۲۰۰ میلیارد تومان است در راستای اجرای طرح مقابله با برندهای محرز قاچاق در ۱۱۰ نقطه از مال‌های بزرگ تهران، تابلوها و ویتترین‌های برندهای قاچاق پاکسازی شد. علاوه بر پاکسازی، حدود ۴ میلیارد تومان پوشاک قاچاق نیز از این مجتمع‌ها جمع‌آوری شد همچنین علاوه بر تهران در ۸ استان دیگر نیز این طرح اجرا خواهد شد. روزنامه دنیای اقتصاد ۹۸/۴/۱۸ - مصطفی پورکاظم شایسته، معاون حقوقی و امور مقابله ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز